

3RP Koruma Sektörü

2023 – 2025 Başvurularının Kapsamı ve İçeriği Konusunda Öneriler

2023 – 2025 için 3RP Koruma Sektörü kapsamında başvuruda bulunacak olan ortaklara, başvurularının kapsamı ve içeriği ile ilgili olarak aşağıdaki önerilerde bulunmaktadır. Öneriler 2022'nin 3. çeyreğinde sektör ortaklarıyla gerçekleştirilen 3RP Ulusal ve Bölgesel Koruma Sektörü İstişareleri ve Kurumlar Arası Koruma Sektörü İhtiyaç Analizi (IAPNA) çalışmasının 6. turunda elde edilen bulgular ışığında belirlenmiştir.

- Toplulukların bilgi ihtiyaçları cinsiyet grupları, coğrafi konum ve uyruklar arasında açıkça farklılık gösterdiğinden, sektör ortaklarının genel bilgi yayma çalışmalarına ek olarak **farklı topluluklara yönelik özelleştirilmiş bilgilendirme ve farkındalık yaratma faaliyetleri** düzenlemesi oldukça önemlidir¹. Uyruk grupları içerisinde özellikle Afgan bireylerin diğer gruplara kıyasla daha az bir düzeyde bilgiye erişimleri olduğu tespit edildiğinden, Afganlara yönelik bilgilendirme çalışmalarının artırılması önerilmektedir. Büyük ölçekli bilgi yayma faaliyetlerine ek olarak, ortaklar yüz yüze ve bireysel danışmanlık oturumları üzerinden bilgilendirme faaliyetlerini pandemi öncesi seviyelere tekrar getirmelidir. Son olarak, ortaklar, aile, arkadaş ve diğer topluluk üyelerinin en çok tercih edilen bilgi kaynakları arasında olduğunu baz alarak bilgi yayma konusunda toplulukların mobilize edilmesine yatırım yapmaya devam etmelidir. Fakat aynı zamanda uluslararası ve yerel STK'lar ile BM kuruluşlarının topluluklar için önemli bilgi kaynakları olmaya devam ettiği göz ardı etmemelidir.
- **Okur-yazar olmayan bireyler**, bilgi yayma ve farkındalık yaratma gibi faaliyetlerde geride kalma riski altında bulunmaktadır. Uyruk grubu olarak bilgiye en az erişime sahip olmanın yanı sıra, en yüksek okuma yazma bilmeme oranları da Afganlar arasındadır (neredeyse dörtte birinin okur-yazar olmadığı tespit edilmiştir). Okur-yazarlık oranları göz önünde bulundurularak bilgilendirme faaliyetleri ve genel olarak hizmet sunumu yazılı olmayan iletişimi de içermeli ve özellikle Afganları hedeflemelidir.
- **Bireylerin medeni durumlarına ilişkin belgelendirmeye** (doğum, evlilik ve ölüm sertifikaları) erişimleri hakkında bilgi yayma ve farkındalık yaratma çalışmalarına devam edilmelidir. Bu konudaki bilgilendirme faaliyetlerinin içeriği bu belgelere Türkiye'de nasıl erişileceği ya da dönüştürüleceği, bireylerin menşei ülkelerinde geçerliliğinin nasıl tespit edileceği ve benzeri konuları içermelidir. Diğer gruplara kıyasla bu konuda bilgiye erişimleri daha düşük olduğundan, bu faaliyetlerin kadınların sorumlu olduğu haneleri, kadınları, ergen anneleri, Afganları ve Iraklıları önceliklendirmesi önerilmektedir. Ayrıca, bu konuda farkındalık yaratma ihtiyacı İç Anadolu ve diğer bölgeler² ile Marmara'da daha fazla tespit edilmiştir. Belgelendirmeye erişim konusunda bilgilendirme ve farkındalığın artırılmasına ek olarak, belgelendirmeye erişimde diğer gruplara nazaran daha fazla engelle karşılaştıkları göz önüne alınarak, özellikle kadınlara, ergen annelere, Suriyelilere, Iraklılara ve önceden bahsi geçen bölgelerde yaşayan bireylere **belge temini**

¹ Cinsiyet grupları, uyruk grupları ve coğrafi konumlara göre toplulukların bilgi ihtiyaçları için lütfen IAPNA'nin son turunda elde edilen tüm verilerin bulunduğu [PowerBI Paneline](#) bakın.

² İç Anadolu ve diğer bölgeler, IAPNA'ya göre İç Anadolu, Doğu Anadolu ve Karadeniz Bölgesi olarak tanımlanmaktadır.

konusunda destek sağlanmalıdır. Ortaklar, tamamlayıcı sivil kayıt ve hayati istatistik sektörü reformlarından ve kalıcı çözümler için sistem güçlendirme çabalarından yararlanmaya devam etmelidir.

- **Türkçe öğrenimini teşvik edici faaliyetler** artırılmalıdır. Faaliyetler, Türkçe konuşma kulüplerinin düzenlenmesi ya da Halk Eğitim Merkezleri, Belediyeler, Yunus Emre Enstitüsü gibi çevrimiçi platformlar (vb.) aracılığıyla sağlanan resmi Türkçe dil kurslarına yönlendirmeleri içerebilir. Öncelik, en düşük düzeyde Türkçe dil becerisine sahip oldukları tespit edilen kadınlara, kızlara, okula devam etmeyen çocuklara, Afganlara ve Suriyelilere verilmelidir. Ek olarak, özellikle risk altındaki bireyler için dil kurslarına erişimde engellerin tespit edilmesi ve risk faktörlerinin azaltılmasına yönelik aksiyon alınması gerekmektedir.
- Ortaklar, mümkün olduğu ölçüde **mevcut programların ve bilgi materyallerinin tüm milletlerden bireyler tarafından erişilebilir** olduğundan emin olmalıdır. Sadece Arapça değil, Afgan, İran, Irak, Ukrayna halklarının yanı sıra Afrika ülkelerinden gelen toplulukların dil ihtiyaçlarına da odaklanılmalıdır.
- **Engelli bireyler (çocuklar dahil) ve bakım verenleri** sektör ortaklarının farklı müdahaleleri karşısında geride bırakılma riski altındalardır. Ortaklar, hem koruma programları içerisinde bu grupların ana akımlaştırılmasına hem de engelli bireyler ile bakım verenlerini hedefleyen özelleştirilmiş hizmetlerin sunulabilmesi adına teknik kapasitelerini ve bilgi birikimlerini artırmalıdır. Ek olarak, düzenli vaka yönetimi faaliyetleri de dahil olmak üzere engelli bireyler hakkında toplanan tüm verilerin Washington Sorularına dayanması sağlanmalıdır.
- Kırsal nüfusun ihtiyaçlarına yönelik bulgular IAPNA'nin bir çok turunda benzer şekilde seyrettiğinden, **kırsal, göçebe ve mobil nüfus**, İl Göç İdareleri tarafından sunulan hizmetler hakkında bilgilendirme faaliyetleri ve bu hizmetlere erişim (ulaşım, refakat desteği vb.) konularında desteklenmelidir. Göç İdaresi hizmetlerine ek olarak bu destek, Milli Eğitim ve Aile Sosyal tarafından sunulan hizmetlere erişim konusunda da sağlanmalıdır. Bu bağlamda, bahsi geçen topluluklara daha fazla ulaşabilmek adına mobil erişim müdahaleleri önceliklendirilmelidir.
- Özel ihtiyaç sahibi, ulaşılması en zor ve en hassas durumdaki bireylere yönelik tespit ve erişimdeki zorluklar dikkate alındığında, tespite yönelik çalışmalar kapsamında **topluluk kapasitelerini mobilize etmenin gerekliliği** gözlemlenmektedir. Bu tür çalışmalara ihtiyaç sahibi bireylerin sektör ortakları ve kamu kurumları aracılığıyla sunulan hizmetlere erişimlerini kolaylaştırmak için yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bunlar, mülteci liderliğindeki kuruluşlar ve topluluk yapılarıyla genişletilmiş ortaklıkları içermelidir. Yürütülecek olan faaliyetlerin geçtiğimiz senelerde edinilen başarılar ve iyi örnekler üzerinden kurgulanması önem taşımaktadır. Bu faaliyetlere hassasiyetlerin ve ihtiyaçların tespit edilmesi ve değerlendirmesi kapsamında yerel makamlar ve belediyelerle ortaklıklar kurulması da dahildir.
- İlgili ve en etkili/verimli yöntem olduğu tespit edildiğinde, ortaklar geleneksel olarak "standartlaştırılmış" hizmet sunumu modellerinden **özelleştirilmiş/esnek hizmet sunumuna** geçişi desteklemelidir. Bu geçiş, ilgili bireylerin/grupların kendine özgü, karmaşık ve hızlı değişen ihtiyaçlarını göz önünde bulundurulmalıdır.

- **Kayıt ve belgelendirme bekleyen kişilerin hak ve hizmetlere erişimlerini kolaylaştırmak için destek sağlanmaya devam edilmelidir.** Bu gruba erişim güçlendirilmeli ve ilgili koordinasyon platformları aracılığıyla merkezi düzeyde gerçekleştirilecek savunuculuk faaliyetleri için bilgi ve veri paylaşımına ek olarak yerelde yürütülecek olan savunuculuk çalışmalarına katılım ve katkıda bulunulması önem arz etmektedir.
- Bazı grupların hak ve hizmetlere erişimlerini kolaylaştırmak için ek desteğe ihtiyaç duyulmaktadır. Bu desteğe ihtiyaç duyan gruplar zaman içerisinde değişmektedir. Buna ek olarak belirli hizmetlere/hizmet sağlayıcılarına erişim düzeyleri gruplara ve coğrafi bölgelere/illere göre yine değişkenlik göstermektedir. Genel olarak kırsal nüfus, Afganlar, İranlılar ve engelli bireylerin diğer nüfus gruplarına kıyasla hak ve hizmetlere erişim noktasında daha fazla zorlukla karşılaştığı tespit edilmiştir.
- Özellikle özel ihtiyaç sahibi ve/veya tıbbi ihtiyaçları olanlar başta olmak üzere sağlık sigortaları devre dışı bırakılan Suriye dışındaki uyruklardan bireylerin **sağlık hizmetlerine erişimde** desteğe ihtiyaçları devam etmektedir. Bu bağlamda Göç İdaresi Başkanlığı ve İl Göç İdareleri ile savunuculuk faaliyetlerine devam edilmelidir. Sağlık sektörü ortakları ve fon sağlayıcı kuruluşlar ile işbirliği yapılarak en hassas durumdaki bireyler için tedavi ve ilaca erişim için alternatif yollar tespit edilmelidir (örneğin, istisnai durumlar için mali destek sağlamak üzere projelere Özel İhtiyaç Fonları veya benzer mekanizmaların dahil edilmesi). Ayrıca, İl Göç İdaresi Müdürlüklerine yeniden etkinleştirme başvurusunda bulunan ancak çeşitli nedenlerle sigortalarını aktif hale getiremeyen kişiler için vaka bazında destek ve takip sağlanmalıdır. Ayrıca, tıbbi ihtiyaçları (tıbbi ekipman ve özel tedaviler dahil) Genel Sağlık Sigortası kapsamında olmayan ihtiyaçları olan kişiler de mümkün olduğunca programlamada dikkate alınmalıdır.
- **Çocukların korunması amacıyla yürütülen programlarda** önleyici faaliyetlerin programlara entegre edilmesi çok önemlidir. Türkiye’de ciddi vaka yükü ve artan çocuk koruma riskleri göz önüne alındığında, düzenli vaka yönetimi odaklı faaliyetlerin yanı sıra, hedefe yönelik ve kanıta dayalı önleyici faaliyetler de programlamanın bir parçası olmalıdır. Refakatsiz ve ailelerinden ayrı düşmüş çocuklar, okulu bırakmış olan veya bırakma riski altında olan çocuklar ile ergenler (bkz. Sosyo-ekonomik durum, akran zorbalığı, kültürel normlar vb. Sebepler nedeniyle), çocuk işçisi veya çocuk işçiliği riski altında bulunan, çocuk, erken ve/veya zorla evlendirilen veya evlendirilme riski altında bulunan, TCDŞ’nin diğer türlerine maruz kalan/risk altında bulunan çocuklar ve ergenler, kayıt ve/veya belgelendirme bekleyen çocuklar, ergen kız çocukları ve anneler, engelli çocuklar, göçebe/hareket halindeki ailelerin çocukları, LGBTQI+ çocuklar ve ergenler, LGBTQI+ ebeveynleri/bakım verenleri olan çocuklar, kanunla temas halinde olan çocuklar ve diğer risk altındaki çocuklar (Ulusal Çocuk Koruma Alt Çalışma Grubu’nun Çocuk Koruma Risk Matris’inde altında detaylandırıldığı üzere) hedeflenmeye devam edilmelidir. Şiddetin önlenmesi ve şiddete yönelik müdahale kapsamında yürütülen programlar dijital güvenliği ve çocukların çevrimiçi platformlarda korunması gibi konuları da ele almalıdır.
- Çocuklara yönelik risklerin bir çoğunun karmaşık, yapısal ve sektörler arası faktörler yüzünden oluştuğu göz önünde bulundurularak ortakların **çocuklar, ergenler ve aileleri/bakım verenlerinin ihtiyaçlarının giderilmesi için sektörler-arası, bütünleşik** (bkz. Koruma, Eğitim, geçim kaynakları, temel ihtiyaçlar bileşenleri bulunan) **programlar** yürütmeleri teşvik edilmektedir.

- **Eğitime erişimi** kolaylaştırmayı amaçlayan müdahaleler yürüten sektör ortakları (özellikle çocukların okuldan ayrılmalarını önlemeyi amaçlayan programlar), riskleri en aza indirmek ve hanelerin sosyo-ekonomik durumlarındaki kötüleşme, çocuk evlilikleri, çocuk işçiliği, akran zorbalığı/sosyal gerginlikler ve/veya ergen hamilelikler nedeniyle okuldan ayrılma riskini önlemek için diğer koruma sektörü ortakları ile geçim kaynakları, temel ihtiyaçlar, eğitim ve sağlık sektörlerinden (bütünleşik programlama mümkün değilse) ortaklarla birlikte çalışmaya teşvik edilmektedir. MHPSS, sosyal uyum, beceri geliştirme ve güçlendirme programları (ergenler ve gençler için kapsamlı cinsellik eğitimi de dahil olmak üzere) desteklenmeye devam etmelidir. Ayrıca, ergen ve genç mültecilerin katılımı ve farklı amaçlara yönelik mobilize edilmelerine yönelik çabalar da sürdürülmelidir.
- Hanelerin **yükseköğretime devam** etmemelerinin başlıca nedenleri arasında maddi zorluklar ve dil engelleri yer aldığı dikkate alındığında, özellikle gençlerin maddi destek programlarıyla (kamu/özel burs ve/veya sosyal yardım programlarına yönlendirmelere yönelik) hedeflenmesi gerekmektedir. Özellikle mülteci gençler ve ergen kız çocukları arasında Türkçe öğrenimi teşvik edilmelidir.
- Sektör ortakları, **güvenli ve onurlu istihdama erişimi** kolaylaştırmaya yönelik bilgi yayma ve farkındalığı artırma konusunda geçim kaynağı aktörlerini daha fazla desteklemelidir. Kısa süreli ve/veya düzensiz işlerde çalışan kişiler iş sağlığı ve güvenliği açısından büyük olasılıkla en yüksek risk altında olan gruplar arasındadır. Bu nedenle, gerekli bilgilendirme faaliyetleri ve başka destekleyici müdahaleler (hukuki desteğe erişim dahil) Afganları, İranlıları ve kırsal nüfusu hedef almalıdır. Çalışanlara, işyerinde cinsel taciz ve istismar hakkında, raporlama ve iyileştirme mekanizmaları da dahil olmak üzere bilgi verilmelidir. Kamu kurumları ve belediyeler tarafından verilen mesleki kurslara yönlendirmeler yoluyla bireylerin iş bulma becerilerini ve ilgili alanlarda teknik becerilerini artırmayı hedefleyen programlara yer verilmelidir.
- Koruma endişeleri ve risklerinin birçoğunun artık hanelerin kötüleşen sosyo-ekonomik koşullarıyla da doğrudan bağlantısı bulunmaktadır. Bu nedenle, ortaklar en hassas durumdaki bireylerle (örneğin ekonomik koşullarla bağlantılı olan hassasiyetlere) sosyal yardım mekanizmaları ve fırsatları sağlandığından veya bunlara yönlendirildiğinden hem kısa hem de uzun vadede emin olmalıdırlar. Kısa vadeli müdahaleler, **koruma sonuçlarına ulaşmak için nakit desteğinin sağlanması** (ortaklar, başvurularda bu tür müdahaleleri bütçeleme konusunda oldukça teşvik edilmektedir), temel ihtiyaçların karşılanması için nakit desteğinin sağlanması, aynı yardım ve/veya gıda yardımını içerebilir. Daha uzun vadeli müdahaleler beceri geliştirme ve kayıtlı istihdama erişim gibi konuları içermektedir.
- İlgili uzmanlığa ve kapasiteye sahip ortaklar için kanıta dayalı psikolojik yaklaşımlar, uzmanlığı olmayan kurumlar için ise ölçeklenebilir psikolojik müdahaleler (Problem Yönetimi+ gibi)³ aracılığıyla ortaklar, **koruma hizmet sunumunda ruh sağlığı ve psikososyal destek (MHPSS) müdahalelerini ana akımlaştırmak** için kurum içi teknik ve hizmet sağlama kapasitesini

³ Ruh Sağlığı ve Psikososyal Destek Minimum Hizmetler Kılavuzu MHPSS hizmet sunumuna yönelik bir çerçeve sunmaktadır. Bu kılavuzun İngilizce versiyonuna <https://mhpsmsp.org/en> bağlantısı üzerinden ulaşabilirsiniz. Ayrıca, Türkiye’de uygulanan STRENGTHS projesine <http://strengths-project.eu/en/scalable-psychological-programmes/> bağlantısı üzerinden ulaşabilirsiniz.

artırılmalıdır. Bunun mümkün olmadığı durumlarda ise zamanında ve etkili müdahaleleri kolaylaştırmak adına MHPSS ortaklarıyla yönlendirme mekanizmalarının iki taraflı olarak kurulması ve sürdürülmesi sağlanmalıdır. Ortaklar, tek seferlik MHPSS müdahalerinden yapılandırılmış ve sürdürülebilir MHPSS müdahalelerine yatırım yapma konusunda teşvik edilmektedir. MHPSS ihtiyaçlarının İran ve Afgan toplulukları içinde en yüksek düzeyde olduğunu görüldüğünden, bu topluluklara yönelik hedefler artırılmalıdır. Ek olarak, çocuk ve ergenlerin ruh sağlığı ve iyilik hali kapsamında farklı hassasiyetler ile karşılaşabildiği düşünüldüğünden bu gruplara yönelik hedefleme ve özelleştirilmiş hizmet sunma kapasitesinin artırılması önem arz etmektedir.

- Ortaklar, bu bağlamdaki değişiklikleri göz önüne alarak, tek seferlik etkinliklerdense **yapılandırılmış ve sürdürülebilir sosyal uyum programları** kolaylaştırmaya teşvik edilmektedir. INGEV tarafından UNHCR Kurumlar-Arası Koordinasyon Birimi aracılığıyla geliştirilen ve Türkiye'deki sosyal uyum müdahalelerinin etkin tasarımı ve izlenmesi konusunda uygulayıcılara pratik öneriler içeren [sosyal uyum araç seti](#) nin kullanılması önemli olacaktır.
- Özellikle Orta ve Doğu Anadolu ile Karadeniz bölgelerinde **koruma hizmeti sunumunda coğrafi boşluklar** bulunmaktadır. Ulusal seviyede yürütülen istişareler sırasında ortaklar özellikle Trabzon, Bayburt, Gümüşhane ve Giresun'da STK ortaklarının varlığına duyulan ihtiyacı vurgulamışlardır. Mümkün olan ölçüde, deneyim ve uzmanlığa sahip koruma ortakları ya varlıklarını bu coğrafi boşlukların bulunduğu illere genişletmeye (ideal olarak ihtiyaç değerlendirmelerine dayalı olarak) ya da bu illerde bulunan yerel sivil toplum kuruluşlarıyla ortaklıklar kurmaya teşvik edilmektedir.
- Türkiye'de kayıt süreçleri ve bazı konumlarda nüfus yoğunluğunun azaltılmasına ilişkin son gelişmeler dikkate alındığında, bireylerin ve ailelerin Türkiye içindeki hareketliliğine yönelik trendlerin izlenmesi ve analiz edilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu analizlere istinaden ise kayıda açık olan illerde ve Geçici Barınma Merkezleri'nde (Ukraynalı gruplar için tahsis edilmiş alanlar da dahil olmak üzere) hizmetlere erişim konusunda bir ihtiyaç tespit edilmesi halinde bu konumlarda hizmet sunumunun artırılması gerekebilir.
- Ortaklar, belirli topluluk gruplarının ihtiyaçlarını sistematik olarak belirlemek için **yerel düzeyde ve/veya tematik veri toplama ve analiz çalışmalarını bütçelemeye** teşvik edilmektedir. Bu çalışmalar özellikle engellerle karşılaşan bireylerin hak ve hizmetlere erişimlerini kolaylaştırmak ve programlar ile müdahalelerin etkililiğinin ölçülmesi ve kayıt altına alınması için önem arz etmektedir.
- Ortaklar, **kamu kurumları ve yerel otoriteler ile yapılandırılmış işbirliği ve tamamlayıcılığa yönelik fırsatları** tespit etmeye devam etmelidir. Bu, hizmet sağlayıcıları arasındaki işbirliğinin operasyonel hale getirilmesi ve yerel düzeydeki ihtiyaçlar ile ilgili çözümlerin (özellikle İl Göç İdareleri, Aile Sosyal İl Müdürlükleri ve kolluk kuvvetleri ile birlikte) koordineli bir biçimde tespit edilmesi bakımından önem taşımaya devam etmektedir.
- Yerelleşme gündemi doğrultusunda sektör ortakları, **yerel STK'lar ile mültecilerin ve mülteci kadınların yönetimindeki kurumlar ile iletişimlerini ve ortaklıklarını güçlendirmeyi** hedeflemelidir. Belirli uzmanlık alanlarına (engelli ve LGBTQI+ bireyler ile refakatsiz ve ailesinden ayrı düşmüş çocuklar ile çalışma gibi) sahip yerel STK'larla işbirliği, hem mülteci müdahalesini ana akımlaştırmak hem de teknik bilgi aktarımını sağlamak adına geliştirilmelidir.

- Son planlama döngüsünden bu yana (2022 için) iyileştirilmiş olsa bile, **hukuki desteğe erişimle** ilgili olarak toplum ihtiyaçları ile sektör ortaklarının kapasitesi arasındaki farklılık tespit edilmeye devam etmektedir. Bununla beraber, sektör ortaklarının yasal kapasiteleri, ya doğrudan hizmet sağlamak ya da sağlamlaştırılmış yönlendirmeler yoluyla artırılmalıdır. Savunuculuk ayrıca barolar da dahil olmak üzere yasal hizmetlerin/hizmet sağlayıcıların kapasitesinin ve kullanılabilirliğinin artırılması için gereklidir.
- Koruma ortaklarının faaliyetlerinde TCDS'ye müdahale etme önemli bir bileşen olmakla birlikte, tüm faaliyetlere **TCDS riskinin azaltılması** ve TCDS'nin önlenmesine yönelik unsurlar eklenmelidir.
- Toplumsal cinsiyete dayalı şiddete (TCDŞ) maruz kalan bireylerin sosyal normlar ve dil engeli nedeniyle işgücüne erişimlerinin çok sınırlı olduğu gerçeği göz önüne alındığında; ekonomik güçlendirme, TCDS'ye maruz kalan ve maruz kalma risk altında olan bireyleri desteklemek için insani yardımın oldukça önemli bir parçasıdır. Bu yüzden, TCDS'ye karşı risk azaltma, önleme ve müdahale alanında çalışan ortaklar, **nakit temelli müdahaleler** konusundaki kapasitelerini güçlendirmeli ya da **TCDS'ye maruz kalan/risk altında olan bireyleri desteklemek için** özel ihtiyaç fonları (SNF) programlarını başlatmalıdır. Ayrıca ortaklar, TCDS'ye maruz kalan bireyleri desteklemeyi hedefleyen programlarını daha anlamlı ve etkili olmasını sağlamak ve risklerin azaltılmasına yönelik tedbirlerin sektör faaliyetlerinde ana akımlaştırılması kapsamında geçim sektörü ortaklarıyla yakın işbirliği içinde olmalıdır.
- Merkez/güvenli alanlar aracılığıyla programlar yürüten ortaklar, bakım verenlerin etkinliklere katılımını ve hizmetlerden faydalı bir şekilde yararlanmasını sağlamak için programlarını yürüttükleri merkezlerde **çocuk dostu alanların** oluşturulması yönünde teşvik edilmektedir. Bu alanlar, engelli çocuklar, LGBTİ+ çocuklar ile bakım verenleri ve başka özelleştirilmiş ihtiyaçları bulunan çocuklar için de erişilebilir olmalıdır. Bu bağlamda, ihtiyaçlarının en doğru biçimde karşılanması kapsamında engelli ve LGBTİ+ (vb.) uzmanlığı olan kurumlar ile yakın işbirliği içinde oluşturulmalıdır.
- Çocuklar, ergenler ve gençler de dahil olmak üzere **çeşitli cinsel yönelim, cinsiyet kimliği/ifadesi ve cinsiyet karakteristiğine** (SOGIESC) sahip olan kişiler, ihtiyaçlarına özel desteğe erişim ve güvenli barınma, geçim kaynakları ve yardıma erişim açısından ciddi zorluklarla karşılaşmaya devam etmektedir. Bu grup için hedeflenen programlar, bu alanda özelleştirilmiş uzmanlığa sahip ortakların başvurularında dikkate alınmalıdır. Daha geniş bir odakla, bu gruba yönelik kapsayıcı hizmetler, ortakların faaliyetleri ve müdahalelerinde de sağlanmalıdır. Çeşitli SOGIESC sahip çocukların ve ergenlerin bakım verenleri, kültürel normlar kapsamında bu grubun farkındalığını artırmak için hedeflenmelidir. Son olarak, hizmetlere erişimdeki engellerin yanı sıra toplum desteğinin eksikliğini de dikkate alarak beceri ve danışmanlık yoluyla da güçlendirme bileşenlerinin programlara dahil edilmesi önemlidir.